

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directie Financieel-
Economische Zaken

Persoonsgegevens

nota

Kamerbrief kaderwetevaluatie Waarderingskamer

Datum

4 oktober 2022

Notanummer

2022-0000243650

Bijlagen

1. Evaluatierapport Waarderingskamer
2. Brief Eerste Kamer kaderwetevaluatie Waarderingskamer
3. Brief Tweede Kamer kaderwetevaluatie Waarderingskamer
4. Bestuurlijke reactie Waarderingskamer

Aanleiding

- Onderzoeksbureau Andersson Elffers Felix (AEF) heeft vrijdag 26 augustus het definitieve conceptrapport van de Kaderwetevaluatie van de Waarderingskamer (WK) over de periode 2017-2021 (bijlage 1) opgeleverd.
- Het onderzoeksrapport wordt aangeboden aan beide Kamers der Staten-Generaal. In de begeleidende Kamerbrieven wordt ingegaan op de belangrijkste conclusies en aanbevelingen.
- Er is gewacht op de bestuurlijke reactie van de WK op het rapport (bijlage 4), zodat dit als onderdeel meegenomen wordt in de brieven. Deze is eind september ontvangen. De WK geef in haar reactie aan de conclusies en aanbevelingen te herkennen en gezamenlijk met Financiën het gesprek aan te gaan over de opvolging van de aanbevelingen.

Beslispunt

- U wordt geadviseerd in te stemmen met de Kamerbrieven aan de beide Kamers der Staten-Generaal met de opvolging op hoofdlijnen van de evaluatie. Indien de brieven uw goedkeuring dragen wordt u gevraagd de brief aan de Eerste Kamer (bijlage 2) en de Tweede Kamer (bijlage 3) te ondertekenen.
- Graag uw akkoord voor het openbaar maken van de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omliggende delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

16/10/22
Alkhuud
Kuu

Kernpunten

- De uitkomst van de evaluatie is positief. De WK heeft in algemene zin doeltreffend en doelmatig geopereerd. De interne- en externe governance functioneert dusdanig, dat het bijdraagt aan het realiseren van de wettelijke- en publieke taken van de WK. De zbo-status van de WK is gerechtvaardigd.
- AEF geeft in haar rapport acht aanbevelingen mee die het functioneren van de WK kunnen verbeteren, het merendeel is gericht aan de WK zelf. AEF ziet voor FIN een aantal mogelijke verbeteringen, zoals het versterken en verduidelijken van het opdrachtgeverschap (DG Fiscale Zaken). Daarnaast houdt (de eigenaarskant van) FIN oog voor de samenhang met aanpalende geobasisregistraties en mogelijke onafhankelijkheidsrisico's in de governance. In de aanbiedingsbrief aan de beide Kamers der Staten-Generaal wordt op hoofdlijnen ingegaan op de bevindingen.

- Het evaluatierapport bevat een verkenning van het toekomstperspectief van de WK. Het huidige takenpakket en de governance van de WK zijn namelijk mogelijk in de toekomst aan verandering onderhevig. Dit thema wordt ingegeven door ideeën (vanuit de WK zelf) over een mogelijke taakuitbreiding en eventueel een herpositionering van de WK als uiteindelijk gevolg daarvan, bijvoorbeeld in het geval van het toezicht op geobasisregistraties.
- De brief wordt door u als StasFB, als beleidsverantwoordelijk bewindspersoon van de Wet WOZ, verzonden. De WK heeft een eigen bestuurlijke reactie opgesteld die als bijlage wordt meegezonden. De daadwerkelijke opvolging wordt in gezamenlijkheid van alle betrokken partijen opgepakt.

Toelichting

- Artikel 39 van de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen schrijft voor dat de minister elke vijf jaar een verslag aan beide kamers der Staten-Generaal zendt ten behoeve van de beoordeling van de doelmatigheid en doeltreffendheid van het functioneren van het zbo. De laatste evaluatie van de WK zagen op de periode 2011 tot en met 2016.
- In de bestuurlijke reactie refereert de WK aan de afspraak die u gemaakt hebt in uw kennismakingsgesprek d.d. 1 september met de en van de WK om een fundamenteel bestuurlijk overleg over de basisregistraties en de Wet WOZ te organiseren en daarbij BZK te betrekken. In de Kamerbrieven wordt hier niet expliciet op gereageerd, aangezien de brieven primair bedoeld zijn om in te gaan op de conclusies en aanbevelingen van het evaluatierapport.
- In de evaluatie is op verzoek van Financiën expliciet stilgestaan bij de opvolging van de aandachtspunten uit de vorige evaluaties, de interne governance en de externe governance (waaronder het functioneren van de driehoek).
- Bij deze evaluatie was een begeleidingscommissie betrokken. Vanuit het ministerie waren zowel de opdrachtgever als eigenaars betrokken¹. Vanuit de WK en vertegenwoordigers van het secretariaat WK.
- AEF constateert dat de samenwerking tussen de WK en FIN als eigenaar verloopt. Ten aanzien van de opdrachtgevers bijbehorende taken constateert AEF dat deze nog niet geheel wordt ingevuld zoals beoogd in de circulaire Governance Zbo's (BZK). Vanuit DGFZ is aangegeven dat er behoefte is aan het verstevigen van de opdrachtgeversrol en een duidelijkere invulling hiervan. AEF noemt voorbeelden als het definiëren van het kwaliteitsniveau, beoordelen van prestaties en het opstellen en aanscherpen van de opdrachtformulering aan WK in afstemming met de eigenaar en WK.
- AEF concludeert dat de WK over het algemeen doeltreffend uitvoering geeft aan haar wettelijke taken. Dit wordt geconcludeerd op basis van een toetsing van het functioneren van de WK aan de zes principes van goed toezicht, namelijk:
 1. selectief;
 2. slagvaardig;
 3. samenwerkend;
 4. onafhankelijk;
 5. transparant; en
 6. professioneel.

¹ De opdrachtgever werd vertegenwoordigd door AFP/OG en DB&T/FRI en de eigenaar door FEZ/EA.

- De WK heeft haar taken gedurende de evaluatieperiode doelmatig uitgevoerd. AEF baseert deze conclusie mede op de ontwikkeling van de (toezicht)kosten. Ook wordt geconstateerd dat de WK kostenbewuste afwegingen maakt.
- De zbo-status van de WK is gerechtvaardigd. Het belangrijkste argument om de zbo-status te handhaven is onverminderd het onafhankelijkheidsmotief.
- In het rapport is opgenomen dat indien er aanleiding is om het takenpakket van de WK uit te breiden naar aanpalende geobasisregistraties, waarvoor het ministerie van BZK nu verantwoordelijk is, dat dan een stevigere rol van het ministerie van BZK in de governance voor de hand ligt. Wel wordt gesteld dat het fiscale element van de WOZ-waarde nog altijd van prominent belang is, waardoor de positionering onder het ministerie van Financiën in de huidige situatie voor AEF nu niet ter discussie staat. Hierbij merken wij op dat Financiën verantwoordelijk is en blijft voor de financiële basisregistraties dus niet alleen het fiscale element een rol speelt.

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.